

Milieueffectrapporten Structuurvisie Ondergrond en Schaliegas

Niet alles kan overal tegelijk in de bodem

De Commissie m.e.r. heeft de milieueffectrapporten voor de Structuurvisie Ondergrond en Schaliegas beoordeeld. Onderzoek naar strategisch optimale combinaties van mijnbouwactiviteiten en naar combinatie van mijnbouw en drinkwaterwinning ontbreekt. Wel goed onderbouwd is de conclusie dat de onzekerheden en kennisleemten nu te groot zijn om verantwoord een besluit over schaliegaswinning te kunnen nemen.

De onafhankelijke Commissie m.e.r. is bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van milieueffectrapporten. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. De Commissie schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag - in dit geval de minister van Infrastructuur en Milieu samen met de minister van Economische Zaken - besluit over het project. Zie ook www.commissiemer.nl.

Het plan

De (ontwerp) Structuurvisie Ondergrond (Strong) legt het beheer van nationale belangen in de ondergrond vast. Het gaat om de drinkwatervoorziening en mijnbouwactiviteiten zoals olie- en gaswinning, gebruik van aardwarmte en opslag in de ondergrond. De ministers van Infrastructuur en Milieu (IenM) en van Economische Zaken (EZ) besluiten over de structuurvisie. Voorafgaand hieraan zijn de milieugevolgen onderzocht in twee milieueffectrapporten, één voor Strong en één rapport specifiek voor Schaliegas. De ministers hebben de Commissie gevraagd beide rapporten te toetsen.

Milieueffectrapport Structuurvisie Ondergrond (Strong)

Het milieueffectrapport Strong concludeert dat mijnbouwactiviteiten elkaar onderling niet in de weg hoeven te staan. Dat geldt volgens het rapport ook voor de combinatie van mijnbouwactiviteiten met drinkwaterwinning. De risico's van mijnbouwactiviteiten worden laag ingeschat. Strong maakt daarom vergunningprocedures voor mijnbouwactiviteiten in een groot deel van Nederland mogelijk.

De Commissie constateert dat het rapport niet onderzoekt of met het aanwijzen of uitsluiten van gebieden voor activiteiten het bereiken van de nationale milieudoelen meer of minder ondersteund wordt. Zo komt niet aan de orde of er in de provincies voldoende ruimte is om én maximaal drinkwater te beschermen én tegelijkertijd voldoende bij te dragen aan de energietransitie via warmtewinning uit de bodem (geothermie) en CO₂-opslag. Ook is het toelaten van mijnbouwactiviteiten in gebieden met bodemdaling zoals West Nederland en bij de oude steenkoolmijnen in Limburg vanuit milieuoogpunt minder logisch; dit wordt niet meegewogen.

In haar voorlopige advies adviseert de Commissie daarom aan de ministers om het milieueffectrapport Strong te laten aanpassen zodat zij op nationaal niveau een goed onderbouwde keuze kunnen maken over strategisch optimaal gebruik van de ondergrond. De ministeries hebben aangegeven het rapport aan te laten passen. Deze aanvulling volgt naar verwachting in april van dit jaar. De Commissie zal deze aanvullende informatie betrekken bij haar definitieve advies.

Milieueffectrapport Structuurvisie Schaliegas

Het milieueffectrapport Schaliegas is van goede kwaliteit. Het onderzoek concludeert op juiste gronden dat de onzekerheden en kennisleemtes bij schaliegaswinning op dit moment te groot zijn om een verantwoord besluit over de winning van schaliegas te kunnen nemen.